

Preses relīze
Luksemburgā, 2018. gada 20. novembrī

ES 2007. gada Plūdu direktīvai kopumā ir bijusi pozitīva ietekme, taču plānošana un īstenošana tagad ir jāuzlabo, brīdina revidenti

Jaunajā Eiropas Revīzijas palātas ziņojumā teikts, ka ar ES 2007. gada direktīvu ir panākta virzība plūdu riska novērtēšanā, taču pretplūdu aizsardzības plānošana un īstenošana tagad ir jāuzlabo. Revidenti brīdina, ka neatrisinātas palikušas būtiskas problēmas attiecībā uz klimata pārmaiņu, pretplūdu apdrošināšanas un telpiskās plānošanas daudz pilnīgāku integrāciju plūdu riska pārvaldībā. Viņi kritizē nepilnības finansējuma piešķiršanā.

Kopš 1985. gada plūdi Eiropā notiek aizvien biežāk. Pēdējo gadu tendence ir tāda, ka reģistrēto vidēji stipru un stipru pēkšņo plūdu gadījumu skaits vairāk nekā divas reizes pārsniedz attiecīgo skaitu 20. gs. 80. gadu beigās. Klimatam mainoties, ES piedzīvo spēcīgākas lietusgāzes, bargākas vētras un jūras līmeņa paaugstināšanos. Saskaņā ar Eiropas Vides aģentūras ziņojumu upju pārplūšanas, lietus izraisītu plūdu un piekrastes applūšanas sekas Eiropā kopumā būs smagākas saistībā ar vietēji un reģionāli intensīvākiem un biežākiem plūdiem. Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes un citos pētījumos secināts, ka lietusgāzes visā Eiropā varētu kļūt spēcīgākas un jūras līmenis turpinās paaugstināties. Pētījumi liecina, ka plūdu radītie zaudējumi varētu pieaugt līdz 20 miljardiem EUR gadā 21. gadsimta 20. gados, 46 miljardiem EUR 50. gados un 98 miljardiem EUR šā gadsimta 80. gados.

Revidenti pārbaudīja, vai Plūdu direktīvā paredzētie plūdu novēršanas, pretplūdu aizsardzības un sagatavotības plūdiem pasākumi bija balstīti uz pareizu analīzi un vai izmantotā pieeja varētu būt efektīva. Revidenti apmeklēja upju baseina projektus astoņās dalībvalstīs: Slovēnijā, Itālijā, Spānijā, Portugālē, Rumānijā, Bulgārijā, Austrijā un Čehijas Republikā, kā arī Nīderlandē.

“Neatrisinātas palikušas būtiskas nākotnes problēmas saistībā ar vajadzību plūdu riska pārvaldībā daudz pilnīgāk integrēt klimata pārmaiņas, pretplūdu apdrošināšanu un telpisko plānošanu. Plūdi var radīt ievainojumus un nāves gadījumus, ievērojamas ekonomiskās izmaksas, kā arī kaitējumu videi un kultūras mantojumam,” sacīja par šo ziņojumu atbildīgais Eiropas Revīzijas palātas loceklis Phil Wynn Owen. “Mēs konstatējam, ka ES 2007. gada Plūdu direktīvas ietekme bija kopumā pozitīva, bet īstenošanas plānus traucēja nepilnības finansējuma piešķiršanā.”

Revidenti secināja, ka Direktīva ir uzlabojusi koordināciju starp Komisiju un dalībvalstīm, it īpaši saistībā ar Komisijas īstenoto uzraudzību un kontroli un zināšanu un paraugprakses apmaiņu. Viņi konstatēja, ka visas apmeklētās dalībvalstis ir sākušas īstenot plūdu riska pārvaldības plānus, taču ir vajadzīgi uzlabojumi. Plūdu novēršanas pasākumu īstenošanu apgrūtina nepilnības finansējuma piešķiršanā: finansējuma avoti dalībvalstu plūdu riska pārvaldības plānos tika norādīti un nodrošināti tikai daļēji, finansējums pārrobežu investīcijām bija ierobežots un nauda kopumā netika piešķirta, ievērojot prioritātes. Vienā upes baseina reģionā saskaņā ar revidentu aplēsēm atšķirība starp plānotajiem izdevumiem un pieejamo finansējumu bija 1,1 miljards EUR.

Šī preses relīze sniedz kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas sagatavoto īpašo ziņojumu.

Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – runaspersona

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – preses sekretārs

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

Lielākā daļa dalībvalstu izmantoja izmaksu un ieguvumu analīzi, lai projektos, kas saistīti ar plūdiem, panāktu ieguldīto līdzekļu labāko atdevi, tomēr revidenti konstatēja nepilnības to izlietojumā. Zaļās infrastruktūras projekti ir rentabli plūdu riska samazināšanas līdzekļi, bet divu trešdaļu dalībvalstu plāni uz zaļo infrastruktūru nebija vērsti. Viena dalībvalsts plānoja izmantot pelēko infrastruktūru (betonu), lai nostiprinātu upes krastus sešu kilometru garumā, neapsvērusi zaļās infrastruktūras risinājumus.

Revidenti brīdina, ka neatrisinātas palikušas būtiskas nākotnes problēmas attiecībā uz klimata pārmaiņu, pretplūdu apdrošināšanas sistēmu un zemes izlietojuma plānošanas daudz pilnīgāku integrāciju plūdu riska pārvaldībā. Piemēram, apmeklētās dalībvalstis neņēma vērā klimata pārmaiņu ietekmi uz plūdu stiprumu, biežumu un vietu. Turklāt tās parasti izmantoja vēsturiskos datus, un tas radīja risku, ka netiks atspoguļoti nākotnē gaidāmie meteoroloģiskie apstākļi vai iespējamās izmaiņas plūdu biežumā un apmērā.

Revidenti sniedz Komisijai vairākus ieteikumus:

- pārbaudīt, vai dalībvalstis uzlabo pārskatatbildību, savos plūdu riska pārvaldības plānos izvirzot izmērāmus un noteiktā termiņā izpildāmus mērķus ar plūdiem saistītai rīcībai;
- novērtēt, vai dalībvalstis norāda finansējuma avotus to vajadzību segšanai, kas izriet no plūdu riska pārvaldības plāniem, un nosaka attiecīgus termiņus, tostarp attiecībā uz pārrobežu darbību starptautiskos upju baseinos;
- līdzfinansēt tikai tos pasākumus, kuriem piešķirta prioritāte, pamatojoties uz objektīviem un būtiskiem kritērijiem, tādiem kā izmaksu un ieguvumu analīze un, attiecīgā gadījumā, pārrobežu ietekmes novērtējums;
- nodrošināt dalībvalstu plūdu riska pārvaldības plānos paredzētās jaunās plūdu infrastruktūras atbilstību Ūdens pamatdirektīvai;
- gadījumos, kad dalībvalstis prasa ES līdzekļus jaunierosinātai pretplūdu infrastruktūrai, pārbaudīt, vai ir izskatīta iespēja īstenot nozīmīgus zaļos pasākumus;
- pārbaudīt, vai dalībvalstu plūdu riska pārvaldības plāni ietver pasākumus, kuru mērķis ir uzlabot zināšanas un rīkus, kas vajadzīgi, lai izprastu klimata pārmaiņu ietekmi, tostarp pēkšņus plūdus un jūras līmeņa paaugstināšanos, un vai tie labāk integrē klimata pārmaiņu sekas plūdu riska pārvaldībā;
- pārbaudīt, vai dalībvalstīm ir rīcības plāns, lai paaugstinātu sabiedrības informētību par plūdu riska apdrošināšanas priekšrocībām un palielinātu tās segumu;
- pārbaudīt, vai dalībvalstis ir izmantojušas savus plūdu riska pārvaldības plānus, lai novērtētu, kādā mērā zemes izmantošanas plānošanas noteikumi ir pienācīgi izstrādāti un efektīvi īstenoti plūdu riska teritorijās.

Piezīmes izdevējiem

Šajā izpētē netika iekļauta ar plūdiem saistīta ārkārtas un atveseļošanas darbība. Uz to Plūdu direktīva neattiecas.

ERP drīzumā izdos īpašo ziņojumu par pārtuksnešošanos Eiropas Savienībā.

Ar īpašajiem ziņojumiem ERP iepazīstina Eiropas Parlamentu un ES Padomi, kā arī citas ieinteresētās personas, tādas kā valstu parlamenti, nozares un pilsoniskās sabiedrības pārstāvji. Lielākā daļa no mūsu sagatavotajiem un ziņojumos iekļautajiem ieteikumiem tiek īstenota. Augstais ieteikumu īstenošanas līmenis liecina, ka mūsu darbs dod labumu ES iedzīvotājiem.

Īpašais ziņojums Nr. 25/2018 "Plūdu direktīva: panākumi risku novērtēšanā, bet plānošana un īstenošana ir jāuzlabo" ir pieejams ERP tīmekļa vietnē (eca.europa.eu) ES 23 valodās.